

PAIGALDUS- ja HOOLDUSJUHEND

GOLVABIA SPOONPARKETT

Spoonparketi veol, ladustamisel, paigaldusel ja viimistlusel tuleb järgida „Sisetööde RYL 2013: Ehitustööde kvaliteedi üldnõuded. Hoone sisetööd.“ Käsiraamatut, mis on ehitusalal heakskiidetud kui hea ehitustava ja normatiivide kirjeldused.

Spoonparkett on looduslik materjal, millele on iseloomulik struktuuri ja välimuse vaheldumine. Okslikus, süü struktuur ja värvus võivad vahelduda isegi samast puust saetud lippidel. Puit elab kaasa niiskuse vaheldumisele, kahanedes ja paisudes vastavalt ruumi sisekeskkonna muutustele.

Golvabia 5G lukusüsteemiga laudparkett paigaldatakse “ujuvana”. Lauad ühendatakse omavahel liimivabalt e. klikkühendusega ja neid ei kinnitata aluspõranda külge

Enne tööde alustamist tutvu paigaldusjuhendiga, antud juhend täiendab toote pakendis olevat juhendit.

Ettevalmistustööd

- Too spoonparkett paigalduskohta valmis 2 päeva varem. See on vajalik selleks, et materjal kohaneks ruumi temperatuuriga. Spoonparketilaudu peab hoidma avamata pakendis köetud ruumis (temperatuur 18-24°C) horisontaalsel, kuival ja tasasel pinnal.
- Enne laudparketi paigaldustööde algust peab olema lõpetatud kõik müüri-, krohvimis- ja värvimistööd. Paigaldustööde ajal peab suhteline õhuniiskus jääma vahemikku 30-60%. Nii spoonparketilaudade kui ka ruumi temperatuur peab olema vähemalt 18°C. Kindlustage vajalik ruumi temperatuur (min 18°C) ja suhteline õhuniiskus (max. 60%) ka pärast põranda paigaldamist. NB! Äärmuslikud niiskustingimused (õhu suhteline niiskus alla 25% või üle 70%) võivad põhjustada nähtavaid pragusid või deformatsioone.
- Valmistu põrandapaigalduseks hoolikalt! Mõõda ruumi lai/pikkus ja arvuta välja, kui lai/pikk tuleks viimane lauarida. Esimene/viimane rida peaks olema laiem kui 50mm. Kasuta liimi spoonparketi tagaküljel kui see on kitsam ja kui ei ole seetõttu kindlustatud klikkühenduse nõuetekohane lukustumine.
- Ava paigaldamiseks 2-3 pakki ja sobita põrandale erinevatest pakkidest spoonparketilauad. See on vajalik selleks, et põranda lõplik välimus jääks võimalikult ühtlane.
- Enne paigaldamist veendu, et iga spoonparketilaud on kvaliteetne ja vastab igati omaniku ja paigaldaja nõuetele/ootustele. Kui leiad pakist vigastatud või defektiga laua, siis pane see kõrvale. Seda saab kasutada rea lõpus või vahetab edasimüüja selle terve vastu. Golvabia asendab defektsed tooted, kuid juba paigaldatud defektse laua asendamise kulud kannab defektsete toodete paigaldaja.
- Kui soovid parketti paigaldada juhendis nimetatava aluspõranda, põrandaküttele, kui paigaldatav põrand on väga suur (üle 8m lai ja 10m pikk) või keerulise kujuga siis konsulteeeri edasimüüja või maaletoojaga.
- Oluline on mitte kinnitada mööblit, köögisaari, vaheseinu, uksele, treppi, lükandukse seinu jms püsivalt spoonparketile vaid tagada piisav paisuvuuk (vt. Peatükki paisuvuuk), mis laseks spoonparketil mängida.

Nõuded aluspõrandale

- Aluspõrand peab olema kuiv, sile ja kindel. Paigaldatud spoonparkett ei saa käituda paremini kui aluspõranda konstruktsioon seda lubab.
- Kontrolli aluspõranda siledust! Tee seda sirge rihtlati abil. Vastavalt standardile ei tohi ebatasasus ületada 2m lõigul $\pm 3\text{mm}$ ja 0,25m lõigul $\pm 1,2\text{mm}$. Kasutades 1m lauda, võib lubatud hälve olla $\pm 2\text{mm}$.
- Enne paigaldamist mõõdetakse juhendkaardi RT14-10984 kohaselt valmis kivimaterjalist aluse niiskust ja mõõtmistulemused protokollitakse. Kivimaterjalist aluse niiskust kontrollitakse suhtelise niiskusega võrreldes puuraugu meetodil või proovitükiga. Betoonist aluspõranda niiskus, millele võib puitpõranda paigaldada on 2% CM või põrandakütte korral 1,8% CM või RH 85%.
- Puitpõrand peab alati olema kaitstud aluspõrandast eralduva niiskuse eest. Selleks tuleb põrand katta vastupidava 0,2mm paksuse polüetüleenkilega, mis tuleb aluspõrandale laotada ülekattega vähemalt 200mm. Aluspõrand peab olema hoolikalt puhastatud, et vältida hallituse teket kile all.
- Niiskustõke tuleb kindlasti asetada kõikidele betoonpõrandatele, kaasa arvatud põranda-kipsplaat. Kilet tuleb kasutada ka palavate või niiskete ruumide (kütte- ja pesuruumid), keldri ning ventilatsioonikäikude kohal asuvatel põrandatel, samuti põrandakütte korral. Ruum peab olema korraliku ja töötava ventilatsiooniga.
- Põrandakütte korral peab küttesüsteemi soojus jaotuma ühtlaselt üle kogu põranda. Spoonparketi pinnatemperatuur ei tohi kunagi ületada üheski ruumi osas 27°C. Sama kehtib ka spoonparketi külgnemisel radiaatori torudega, vaipade ja mööbli all jne. Elektrilist põrandakütet on raske reguleerida ja seetõttu ei saa seda üldjuhul spoonparketi all aksepteerida.
- Polüetüleenkilele aseta vahekiht - alusvaip, mis summutab sammude kaja ja ühtlustab aluse väikeseid ebatasasusi. Vahekihiks sobib ehituspapp, aluskork, 2 mm alusvaht, Provent alusmaterjal. Proventi puhul on tegemist alusvaipadega, milles on ühendatud nii niiskustõkke ülesannet täitev polüetüleenkile kui sammumüra summutav alusvaip, tagades nii kiirema ja mugavama paigalduse.

Paisuvuugid

Puit on naturaalne hügrokoopne nn elav materjal. Sõltuvalt ruumi õhu niiskusest ja temperatuurist emiteerib või imab see niiskust, mis on seotud parketi laudade mõõtude muutusega (paisumine tavaliselt suvel kui õhuniiskus tõuseb ja kahenemine tavaliselt talvel kui õhuniiskus kahaneb). Sellest tulenevalt on oluline jätta paisuvuugid.

- Spoonparkett tuleb eraldada ümbritsevatest ja läbivatest ehitisosadest deformatsioonivuugiga, mille laius peab olema 1 mm/m ja ei tohi olla väikem kui 8 mm. Läbivate ja ümbritsevate ehitisosade lähedal, nagu sisse ehitatud mööbel ja radiaatorite toititorud jne tuleb jätta samuti paisuvuugid.
- Põrandaliist seina ääres peab olema vähemalt 1,5 x paisuvuugi laiust, et katta spoonparketi mängimisest tulenev paisuvuuk.
- Deformatsioonivuugis ei tohi olla liikumisele pisimatki takistust. Deformatsioonivuuki ei tohi paigutada ka näiteks juhtmeid.
- Deformatsioonivuuki ei tohi täita kiti ega silikooniga.
- Raske mööbel võib takistada parketi loomulikku liikumist.
- Liistud, künnised, trepid ja trepipiirded tuleb paigaldada nii, et need ei takistaks parketi deformatsioone.
- Spoonparketi laud tuleb teineteise suhtes paigaldada nihutatud 300-400 mm.
- Kui ruum on pikk ja kitsas, paigaldatakse laud ruumi pikisuunas.

Paigaldamine

- Paigaldamist alusta ruumi paremast nurgast. Laua soonega serv jääb seina poole. Jätke põrand ja seina vahele vähemalt 8mm suurune paisuvuuk (1-1,5 mm ruumi laiuse iga meetri kohta). Hiljem, kui 3-4 rida parketilaudu on juba ühendatud, võite paisuvuugi laiust veelkord korrigeerida. Seina ja põrand vahel kasutage paisuvuugi hoidmiseks sobiva paksusega distantskiile. Ära loodagi, et seinad on sirged. Kasuta pingul nõõri kontrollimaks, et esimene rida on tõepoolest otse. See on hea lõpptulemuse saavutamiseks väga tähtis.
- Asetage järgmine laud esimese vastu ja viige see alla. Seejärel vajutage käega liitekohale ning suruge laud oma õigesse asendisse.
- Põranda lauarütm näib kaunim, kui laudade otsavaukide paigutus on juhuslik. Selleks on soovitatav kasutada ridade lõpust ärasaetud lauatükke järgnevate ridade alustamisel. Kõrvutiasetsevate ridade otsavaugid ei tohi paikneda teineteisele lähemal kui 300-400mm.
- Monteeri järgmine laud, asetades selle pikema külje punni juba paigaldatud laua soonde umbes 30-kraadise nurga all ja painutades lauda ettevaatlikult allapoole, et ühendus lukustuks.
- Ühenda laudade otsavaugid nurga all ja suru ühendus kokku.
- Viimane rida tuleb tavaliselt kitsamaks saagida. Selleks aseta viimase rea laud täpselt eelviimase rea peale ning lauätükki kasutades tõmba viimase rea lauale seinakontuur, unustamata deformatsioonivuuki. Eemalda distantskiilud ja paigalda põrandaliistud. Ääreliste paigaldades ei tohi neid liialt vastu põrandat suruda, see võib piirata põrand "liikumisvabadust". Spoonparketilt mõnele teisele põrandakattele üleminekukohas tuleb kasutada sobivaid ülemineku-, või T-liiste. Kui paigaldatud spoonparkett on vaja ehitustööde jätkamise ajaks kinni katta, siis tee seda niiskust läbilaskva kattega.
- Küttesüsteemi torude ja muu sarnase jaoks on vaja põrandalauda puurida auk. Sae lauast välja tükk, ära unusta paisuvuuki. Kui laud on paika pandud, liimi väljasaetud tükk oma kohale ning kata paisuvuuk torukraega.
- Kui on vaja parajaks saagida uksepiita, kasuta mõõduks põrandalaua tükikest koos alusmaterjaliga, et kõrgus oleks täpne.
- Paigaldaga põrandaliistud. Liistud tuleb paigaldada nii, et nad ei takistaks põrand enda ujuvust/liikumist.

Hooldamine

Lakitud parkett

- Igapäevane hooldus: Lakiga töödeldud põrandatel on kergesti hooldatav pealispind. Tavaliseks hoolduseks piisab üksnes tolmuimejast, vahetevahel peaks põrandat puhastama ka hästi väljaväänatud lapiga, mis on niisutatud puhastusvahendiga (nt. Bona Wood Floor Cleaner või Bona Parkett Cleaner).
- Perioodiline hooldus: Läbi pinnavigastuste pääseb niiskus siiski laki kihist läbi. Niiskuse toimel muutub vigastuse kohal puidu toon ja kõik läbivas vigastused muutuvad ajapikku nähtavaks. Lakitud põrand välisilme värskendamiseks/läike saamiseks ja mikropragude täitmiseks kasuta Bona Freshen Upi.
- Plekieemaldus: Kui põrandal on plekk, proovi seda eemaldada pehme puhastusvahendiga (nt. Bona Wood Floor Cleaner). Kui see ei aita, saad tõrksate plekkide eemaldamiseks abi järgnevast tabelist. Kangeid plekieemaldusvahendeid kasutades ole ettevaatlik, sest suur kogus ja hoolas nühhkimine võivad lakki kahjustada.

Plekk	Eemaldamine
Asfalt, kumm, õli, kingakreem, nõgi, raskesti eemalduvad šokolaadi- ja rasvaplekid	Puhastuspiiritus
Joonistuspliats, huulepulk, tint	Tärpentiin ja vesi 1:1
Küünlarasv, närimiskummi	Lase hanguda või aseta plekile jääkott. Seejärel eemalda ettevaatlikult kraapides
Veri	Külm vesi

- Renoveerimine: Spoonparketti pole võimalik lihvida.

Juhuslikest vedeliku-läigatustest ei jää põrandale mingit jälge, kui need kohe ära kuivatada. Ära jäta vett põrandale pikemaks ajaks. Niiskuse suhtes eriti tundlik on pöögi- ja vahtraparkett.

Spoonparketi kaitsmine

Kui põrand on vaja peale paigaldust katta, selleks et seda kaitsta, siis tuleb seda teha niiskust läbilaskva (hingava) ja piisavalt tugeva katematerjaliga nt. KATTEVILT kilega Easydek iseliimuv hingav rl=50m (P=50m L=1m).

Kaitsmaks põrandat mustuse ja liivaterade eest, kasuta mõlemal pool välisust kvaliteetseid pori- ja tolmumatte. Kriimustuste vältimiseks paigalda mööblialgade alla viltpadjakesed. Lillepottide, lemmiklooma toidukausside, jalatsite, kontoritooli rataste jms alla muretse Linconast nägusad läbipaistvad põrandakaitse matid.

Parketi vastupidamise suurendamine

Ruumides, kus spoonparketil on suurem oht mustuse ja veega, toidu- ja joogijääkidega kokku puutuda, peaks põranda kohe paigaldamise järel katma täiendava lakikihi või lakivärskendajaga (Bona Freshen Up). Nii saavad kaitstud ka laudade ühenduskohad, lisades põrandale niiskuskindlust.